

Denne lov er et velegnet instrument i monopoltilsynets hånd også med henblik på at medvirke til, at målene for den indkomstpolitiske løsning holdes. Denne lov giver nemlig i modsætning til de stive og obligatoriske regler i en stoplov mulighed for en mere fleksibel og dermed i realiteten mere effektiv administration, som ud af en lang række indgrebsbeføjelser i hvert enkelt tilfælde vil kunne vælge det mest egnede indgreb.

I den foreliggende situation er der imidlertid behov for at foretage visse ændringer for at give loven et indkomstpolitisk sigte og for at pålægge monopoltilsynet i den kommende overenskomstperiode at lægge særlig vægt på en skærpet prisovervågning af de konkurrencebeskyttede erhverv. De erhverv, der arbejder uden særlig konkurrence fra udlandet, har haft mulighed for at tilpasse sig en stærkere omkostningsudvikling end eksporterhverv og importkonkurrerende erhverv.

Endvidere findes det nødvendigt at foreslå, at monopoltilsynet, når det griber ind over for de liberale erhverv, tager hensyn til, at indkomstudviklingen for disse erhverv skal ligge på linie med indkomstudviklingen for de højerelønnede lønmodtagere.

I de tilfælde, hvor monopoltilsynet under sin prisovervågning bliver opmærksom på udviklingstendenser, der vil kunne indebære en overskridelse af den almindelige indkomstpolitiske målsætning, er det af betydning, at monopoltilsynet hurtigt giver indberetning herom til regeringen, handelsministeren. Der stilles derfor forslag om en ændringsbestemmelse, som pålægger tilsynet en sådan pligt.

Loven er knyttet til det forlig, som er indgået for den økonomiske politik for overenskomstperioden 1977-79, og det foreslås derfor, at den udløber den 28. februar 1979.

Den skærpede prisovervågning, som pålægges monopoltilsynet, vil betyde en personalekrævende intensivering af tilsynets arbejde på dette område. Hertil kommer, at det i lovforslaget forudsættes, at omfanget af indgrebene over for de liberale erhverv og de konkurrencebeskyttede erhverv skal forøges. En rimelig opfyldelse af lovens mål vil indebære ansættelse af yderligere 3 akademiske medarbejdere i monopoltilsynet. Foruden de hermed forbundne lønningsudgifter må der forudses væsentlige stigninger i udgifterne til rejsevirkomhed, publikationer og fremmede tjenesteydelser i form af revisorbistand og edb-kørsel. De samlede merudgifter skønnes på årsbasis at ville andrage 600.000 kr.

Til § 1, nr. 1.

Hidtil har prislovgivningen i det store og hele haft et prispolitisk sigte, d.v.s. at man har anskuet priserne ud fra en omkostningssynsvinkel ud fra ønsket om gennem kontrol med erhvervslivets omkostningskalkulationer at hindre en inflationær udvikling. Et hovedelement i det nu indgåede forlig om den økonomiske politik er imidlertid indkomstpolitikken. Der opstår herefter behov for at anskue prisudviklingen også fra en indkomstpolitisk synsvinkel, således at der lægges større vægt på at bedømme de elementer i prisdannelsen, som repræsenterer de erhvervsdrivendes samlede indtjening. Dette søges tilvejebragt ved gennem en ændring af formålsbestemmelsen i pris- og avancelovens § 1 at inddrage indkomstudviklingen i overvejelserne, når man bedømmer, om der er behov for indgreb over for takster, honorarer og avancer.

Til § 1, nr. 2.

En skærpet prisovervågning må indgå som et vigtigt moment i stabiliseringspolitikken. Ved det forslag, som fremsættes under dette punkt, fremhæves især betydningen af prisovervågning over for de konkurrencebeskyttede erhverv. De for aktiv konkurrence udsatte eksporterende og importkonkurrerende erhverv synes for øjeblikket at pådrage sig mindre interesse.

Med betegnelsen konkurrencebeskyttede erhverv sigtes først og fremmest til erhverv, som er beskyttet mod konkurrence fra udlandet, d.v.s. detailhandel, bygge- og reparationshåndværk, service- og tjenesteydelser, herunder de liberale erhverv. Tanken er at koncentrere bestræbelserne på prisfronten om hjemmemarkedserhvervene og det vil derfor kunne komme på tale at inddrage forskellige produktionsvirksomheder, som i det store og hele arbejder uden effektiv konkurrence fra udlandet.

Der er også grund til at pege på de momenter af konkurrencebeskyttelse, som kan ligge i anvendelsen af vejledende priser og rabat- og bonusskalaer, idet konkurrencen, når sådanne fremgangsmåder anvendes, hyppigt vil være mindre effektiv på grund af markedets manglende gennemsigtighed.

Til § 1, nr. 3.

Monopoltilsynet har ganske vist efter pris- og avanceloven af 1974 mulighed for at gribe ind i situationer, hvor der efter tilsynets skøn må antages i den nærmere fremtid at ville komme store pristigninger, men den typiske indgrebssituation er den, hvor tilsynet har konstateret, at der tages urimelige priser.

Indgreb på basis af formodninger om en kom-